

पॅरिस शांतता परिषद

१८ जानेवारी १९१९

Edit with WPS Office

१) चार वर्षांहून अधिक काळ चाललेले पहिले महायुद्ध ११ नोव्हेंबर १९१८ रोजी संपले.

२) पहिले जागतिक महायुद्ध -
२८ जुलै १९१४ ते ११ नोव्हेंबर १९१८

३) महायुद्धानंतर -

i) युरोपीय प्रश्नांची उकल करण्यासाठी,

ii) जागतिक शांततेच्या प्रस्थापनेसाठी,

iii) लोकशाहीच्या संरक्षणासाठी,

iv) संहारक युद्धे टाळू शकणारी व्यवस्था कायम करण्यासाठी

शांतता परिषद भरविली.

शांतता परिषद पॅरिस
येथेच का भरविण्यात
आली ?

पॅरिस शांतता परिषदेचे आधार

- १) राष्ट्राध्यक्ष वुड्रो विल्सनची १४ तत्वे
- २) विल्सनने वेळोवेळी केलेल्या घोषणा व दिलेली भाषणे
- ३) रशियात झालेली साम्यवादी क्रांती
- ४) दोस्त राष्ट्रांनी पाठिंब्यासाठी राष्ट्रवादी चळवळींना दिलेले प्रोत्साहन

पॅरिस शांतता परिषदेत सहभागी झालेल्या बड्या व्यक्ती

अ. क्र.	राष्ट्र	पद	व्यक्ती
१	अमेरिका	राष्ट्राध्यक्ष	वुड्रो विल्सन
२	इंग्लंड	पंतप्रधान	लॉर्ड जॉर्ज
३	फ्रान्स	पंतप्रधान	लॉर्ड क्लेमेन्शु
४	इटली	पंतप्रधान	व्हिक्टोरिओ ओरलॅंडो

फ्रान्स चे राष्ट्राध्यक्ष रेमंड पॉइन्
केअर हे या परिषदेचे उदघाटक
होते.

फ्रान्स चे पंतप्रधान लॉर्ड क्लेमेन्शु
हे या परिषदेचे अध्यक्ष होते.

दोस्तांनी की पराभूत राष्ट्रंबरोबर केलेले तह

अ. क्र.	तह	तारीख	पराभूत राष्ट्र
१	व्हर्साय	१८ जून १९१९	जर्मनी
२	सेंट जर्मेन	१० सप्टेंबर १९१९	ऑस्ट्रिया
३	न्युली	२७ नोव्हेंबर १९१९	बल्गेरिया
४	ट्रिऑन	०४ जून १९१९	हंगेरी
५	सेव्हर्स	१० ऑगस्ट १९१९	तुर्कस्थान

- १) या परिषदेत एकूण ३२ राष्ट्रांचे ७२ प्रमुख प्रतिनिधी, त्यांचे सहकारी व सल्लागार असे एकूण १०३७ लोक सहभागी झाले होते.
- २) एकट्या इंग्लंड ने आपले ६० प्रतिनिधी पाठवले होते.
- ३) रशिया या परिषदेत सहभागी झाला नव्हता.

ही परिषद म्हणजे एक प्रकारचे
जागतिक संमेलन च होय.

परिषदेचे स्वरूप

१) सर्वोच्च मंडळ -

परिषदेत केल्या जाणाऱ्या करारांचे मसुदे सविस्तरपणे ठरविणे हे या मंडळाचे काम होते.

अमेरिका, इंग्लंड, फ्रान्स, इटली व जपान या पाच देशांचे प्रत्येकी दोन असे एकूण १० सदस्य या मंडळात होते.

२) सल्लागार मंडळे -

चर्चेच्या सोयीसाठी ५८ सल्लागार मंडळे नेमण्यात आली होती.

यात छोट्या राष्ट्रांना प्रतिनिधित्व देण्यात आले होते.

मात्र या मंडळांना राजकीय धोरणाविषयी मत व्यक्त करण्याचा अधिकार नव्हता.

३) विशेष समित्या -

महत्वाच्या विषयांबाबत काही विशेष समित्या नियुक्त करण्यात आल्या होत्या.

संबंधित विषयांवर सविस्तर चर्चा करून परिषदेपुढे मसुदे सादर करण्याचे काम या समित्यांकडे सोपविले होते.

निर्णय घेण्याचे सर्व अधिकार वुड्रो विल्सन, लॉर्ड जॉर्ज, लॉर्ड क्लेमेन्शु या तिघांकडे च होते.

या तिघांच्या जवळजवळ १४५ बैठका झाल्या होत्या.

